

XXII Día de les Lletres Asturianas

Nel Teatru Campoamor d'Uviéu y a les ocho de la tarde del viesres 4 de mayu, l'Academia de la Llingua Asturiana celebró'l XXII Día de les Lletres Asturianas. En Xunta Extraordinaria y baxo la presidencia de D. Miguel Ramos Corrada, l'Academia acoyó a dos nuevos miembros de la institución: el *Dr. Michael Metzeltin* (Suiza), caderalgu de Filoloxía Románica nel Institut für Romanistik de la Universidá de Viena y *Dª Lourdes Álvarez* (L'Agüeria d'Urbiés, Mieres), filóloga y escritora. Tres la llectura per parte del Secretariu de l'Academia, D. Roberto González-Quevedo, del acta de la xunta de l'Academia onde se pautó'l nomamientu de los dos nuevos miembros, Michael Metzeltin y Lourdes Álvarez pronunciaron los sos discursos d'entrada na institución. Darréu, el Presidente de l'Academia lleó'l discursu institucional.

Estes son les sos intervenciones:

Pallabres de Miguel Metzeltin

Señor Presidente de l'Academia de la Llingua Asturiana, señores académicos, amigos y amigues:

En 1973 asoleyé na editorial Niemeyer una Einführung in die hispanistische Sprachwissenschaft. Trátase d'una presentación sintética de la situación llingüística de la Península Ibérica. Nella estremara yo positivamente los dominios llingüísticos que siguen darréu: el catalán, l'aragonés, el castellanu, l'astur-leonés y el gallego-portugués. Venciendo abondes resistencies algamé qu'estos dominios llingüísticos foren respetaos y trataos n'estayes distintes nel Lexikon der Romanistischen Linguistik, una obra estándar na llingüística universitaria. Quiero güei tornar a la distinción de les llingües romániques na Península ibérica y de mou perespecial al estatus del asturianu.

Les pallabres de mio sedrán namái un curtiu resume d'un trabayu más llargamente ellaboráu y que verá la lluz cuando se dea cuenta cabal d'esti actu qu'agora tien llugar. Tiempu habrá pa más fondes reflexones. El campu qu'equí xulgamos d'interés ye la dixebra y semeyanza de les llingües romániques utilizaes güei nos territorios de la Península Ibérica y de Francia. Polo qu'afiten los sos usuarios, al marxe del so estatus, son (del nordeste al sudoeste): el francés, l'occitán, el catalán, l'aragonés, el castellán, l'asturianu, el gallegu y el portugués. Si dexamos a un llau les sos normales diferencies alvertimos bien llueu la so fonda xuntura léxica como nos casos siguientes:

f. pomme, seigle, cive (f. antiguo), oiseau, manger, donner, jaune, petit, matin, été, avec (<apud hoc), leur
o. poma, segal, ceba, aucèl, manjar, donar, groc (o. antiguo), petit, matin, estiu, amb (<apud), lor
cat. poma, sègol, ceba, ocell, menjar, donar/dar, groc, petit, matí, estiu, amb, llur/seu
ar. mazana, zenteno, zebolla, paxaro/muxón, comer, dar/donar, groc/amariello (ar. antiguo), chiquet/pequeñín, mañana, berano, con, suyo/lur (ar. antiguo)

cast. manzana, centeno, cebolla, pájaro, comer, dar, amarillo, pequeño, mañana/matino (cast. antiguo), verano/estío, con, suyo/su/lur (cast. antiguo)

as. mazana, centén, cebolla, páxaru, comer, dar, (a)mariellu, pequeñu, mañana, branu/estivu, con, suyu/so

g. mazá, centeo, cebola, paxaro, comer, dar, amarelo, pequeno, mañá, verán/estío, con, seu

p. maçã, centeio, cebola, ave/pássaro, comer, dar, amarelo, pequeno, manhã, verão/estio, com, seu

Estes asemeyadures depréndenmos que francés, occitán y catalán per un llau y castellán, asturianu, gallegu y portugués pel otru debieron tener paecíos mecanismos “atractores” que llevaron a homoxeneizar daqué les llingües respectives; l’aragonés, pela parte de so, inxerse en dambos mecanismos.

La formación del imperiu carolinxu, el so poder globalizante y la llarga dependencia de la Marca Hispánica y de los condaos catalanes d’esi Imperiu y llueu de los reis de Francia cola so importancia y puxu políticu y cultural pudieron ser el “atractor” que produxo les asemeyances ente’l catalán, l’occitán y el francés. Podría, entós, afitase qu’estes llingües inxértense nun tipu románicu carolinxu.

N’otru sentíu, los pueblos asitiaos de vieyo nel Noroeste y Norte peninsular, galaicos, ástures, cántabros y vascos, curtia y serondamente romanizaos, son más bien homes llibres que lluchen pola so estremación contra los romanos lo mesmo que llueu s’esguedeyarán contra los musulmanes. Ye afayadizo camentar que baxo’l reinu visigodu siguen colos sos vezos y costumes tradicionales, lloñe de la capitalidá de Toledo. Al esborriase la Monarquía visigoda y llevase alantre la invasión musulmana xenérense nuedos de resistencia, nuedos qu’a lo llargo los siglos van recreando por reconquista, repoblación y reconstitución alministrativa entidaes rexonales – Asturias, Galicia, Lleón, Portugal, Castiya–, toes con intereses comunes y al empar caúna coles sos peculiaridaes dientro la so xuntura baxo la dinastía astur-lleonesa (718-1037). Axúntales un llatín oral asemeyáu, un superestratu d’inmigrantes hispanogodos, la llucha común escontra l’Islam, el cristianismu de ritu mozárabe, l’emplegu del llatín escriptural, la mesma base xurídica de la Lex gothica o Liber iudicum.

El llogru d’una monarquía territorial y culturalmente bien alloñada de la carolinxa, englobadora de destremaes comunidaes y con una realeza alministrativamente centralizadora sedría, quiciabes, el “atractor” que produxo les semeyances perclares ente l’asturianu, el castellán, el gallegu y el portugués. Podría afitase, ensin dubia, qu’estes llingües inxértense n’otru tipu románicu dixebraú, el tipu románicu astur-lleonés. Les autonomíes de güei espliquen les diferencies que foron afondando a lo llargo los años.

Si agora facemos comparanza, por exemplu nel tarrén morfolóxicu, ún de los nuedos que da más calter a les llingües, llama l’atención la pergrán semeyanza de soluciones romániques del castellán y as-

turianu: Acordémonos, asina, de la existencia o non d'un artículu y pronome personal neutru o de la formación de los xerundios.

Esta semeyanza vien de vieyo, pero afondando na documentación del sieglu XIII puen rexistrase diferencies rexonales, como ye vs et, con sua mulier vs con su mugier, trelze vs treze, dolda vs dubda, briter vs quebrantar, etc.

¿Cómo entendolo? Echemos una güeyada a la historia de la monarquía astur-lleonesa.

La historia xeopolítica del Noroeste peninsular na Edá Media déxamos agora interpretar los fechos llingüísticos. La fragmentación del Imperiu Romanu por cuenta les invasiones xermániques lleva a frayar les redes de comunicación de les rexones cola cabeza del Imperiu y mesmamente de les rexones ente sí. Cada rexón va arrequeándose y el llatín importáu desendólcase según les propies tendencias di-xebriegues. Asina fórmense una bayura de variedaes romances. Nos munchos valles d'Asturies algámase nel sieglu VIII el primer reinu hispánicu cristianu; Castiya ye, de mano, una marca na llende oriental de la monarquía astur. Nos valles y nos llugares avanzaos de la monarquía, el llatín tresfórmase llocalmente en variedaes mui asemeyaes, que yá s'afiten en formes qu'aislladamente ufierten los documentos de magar el sieglu X. Dominaes por ciertu centralismu alministrativu estes fales formaríen un diasistema, y una de les variantes, xeográficamente marxinal, sedría'l castellán.

Castiya, enforma alloñada de la Corte y na llucha escontra enemigos estremaos, fai, pasu ente pasu, la so dixebra. Los contactos con Álava, Navarra y Aragón xustificuen les aportaciones orientales na so llingua y delles semeyances col aragonés. L'amestanza de grupos poblacionales empobina a una koineización o xuntura en sen contrariu a la fragmentación de los valles asturianos. Y cuando'l puxu políticu de la Monarquía astur-lleonesa pasa a Castiya, sedrá la so variante llingüística, meyor koineizada que les otres del diasistema astur-lleonés, la que llogre asitiase nes cancellerías, nes cróniques y na lliteratura. Persabemos qu'Alfonso X el Sabiu cría en el sieglu XIII la conciencia llingüística diafásica y diatópica del castellán.

L'asturianu, pela so parte, llograre na edá media un bon nivel de testualización escritural nel tarren alministrativu: xeneralízase nos fueros (Avilés, Campumanes, Uviéu) y nos documentos notariales. De toes maneres, torgóse esti procesu mediáu'l sieglu XIV, pol dominiu políticu de Castiya. La estandarización moderna del asturianu y con ello cierta homoxeneización, entama de magar el sieglu XVIII pasando peles estayes de concienciación, testualización, codificación, normativización, oficialización y medialización.

Pescanciando que l'asturianu y el castellán foron desendolcándose como dos variantes d'un mesmu protorromance nun mesmu Estáu, afitaríamos que l'Academia de la Llingua Asturiana trabayó con éxitu pol llogru d'un equilibriu prometedor de cercanía y dixebra ente les dos llingües. Prestaríame aso-

leyar qu'asturianu y castellán son dos llingües col mesmu títulu. El multiusu llingüísticu de varies llingües ye, de xuru, enriquecedor pa los sos falantes.

Seyan los mios esfuerzos públicos de llingüista una pequeña pero sincera collaboración na reconocencia del asturianu como ún de los focos de la romanidá y una espresión d'agradecimientu pola honra que l'Academia de la Llingua Asturiana me fai nomándome miembru d'honor. Munches gracias.

Pallabres de Lourdes Álvarez

Señores académicos y académiques, autoridaes, amigos y amigos:

Güei na celebración del *Día de les Lletres Asturianas*, na so XXII edición, qu'esta Institución, l'Academia de la Llingua Asturiana, m'acueya como académica correspondiente ye dende les mios valoraciones un honor grande, honor qu'acepto y agradezo por entero.

Nun pueo entrar nun anális personal de los méritos qu'acarrío pa esti nomamientu, porque de xuro qu'atoparía bien pocos; quiero más afitame nes razones de los que presentaron la mio candidatura, y nes de los que la apoyaron col so votu.

Con esto nun pretendo presentame baxo la falsa mázcara de la modestia; sí cola humildá real y al detalle que me tresmitieron, xunto cola so pallabra, les persones de les qu'arrinca tolo que soi, n'alcoranza, materia y verbu. Por eso l'únicu méritu propiu qu'alcuentro ye la llealtá que de siempre caltuvi pa col pueblu del que vengo, llealtá y decisión de permanencia nél, nel so idioma, sentir y vezos. Quiciabes tampoco podía ser d'otra manera; pocu sentíu diba tener refugar lo que de baldre me dieron, onde amás sé que guaña la fuerza y l'aniciu de la mio voz creativa.

La poesía llégame d'una llarga escucha, surde coles resonancias interiores de la memoria colectiva, materializada en pallabra heredada, la que noma a persones, seres y coses que más quixi y construí la forma de quereles, la que se fai agua y paisaxe de pa siempre, la que diz *figal, riguiru, viéspora, Argayaes, Frecha, postiaor y Vallicuerra*.

Hai tiempu que soi consciente d'una premisa poética que con gran aciertu y precisión espresa'l poeta Antonio Gamoneda y que con él sorrayo: "Si nun ye na 'monogamia' llingüística profunda, nun se revelen en plenitú les 'centelles' poétiques"; sicasí, hebí un tiempu d'indecisión, quiciabes de mano del desconocimientu, hasta ser a escoyer y enraigonar la mio poesía na llingua asturiana. Na escoyida, masque seya una opción personal, hebí l'aliendu d'un grupu d'escritores, entós mozos, que fiximos l'apueste pola llingua primera y propia de nueso. Foi un camín compartíu y menos emprunu al andar. Güei tán bien presentes conmigo.

Nesta mirada de recuentu por alzo nun quiero escaecer el trabayu de muncha xente que derrompió el yá llargu procesu de normalización y dignificación llingüística llogrando un estáu d'opinión social afa-

yadizu dende'l que se fexo posible que la llingua de nueso se considerare nel Estatutu d'Autonomía p' Asturias. Toi mentando a les persones arreyaes a Conceyu Bable na década de los setenta. De los últimos venti años, en verdá "muchos pa la vida d'un home", empondero'l llabor individual na investigación del profesor García Arias y la honestidá caltenida nel desempeñu de la Presidencia d'esta Institución.

Mañana va ser futuru; nél cuento enxertame con mayor responsabilidá y compromisu al empar que col mesmu enfotu que, nel añu ochenta y cinco, dio-y vida a esta declaración de principios o cantar d'amor:

*Ámovos palabres xiblu que me peslláis los llabios
palabres ensin dicir
qu'asomáis a los güeyos delles veces
y en madexes d'agua espardéis la murnia y l'orpín
y el color allunáu, encesu en toles nueches.
Ámovos entós, a la escontra'l silencio, dientru de mi
-manancial prietu de prietu xorrecer y rabia-
porque sois tolos soles que me faen falta ver
curiando de les tardes.
Palabres clares de mio casa,
rellumos marxinales que recoyéis la voz
nel frío de los iviernos, palabres ensin dicir,
palabres calteníes na mio llingua: ámovos.*

Munchísimes gracias, otra vegada.

LOURDES ÁLVAREZ GARCÍA

Pallabres del Presidente de l'Academia

Señores académicos y académiques, autoridaes y representantes de les fuerces polítiques, sindicales, sociales y culturales, amigos y amigos:

Van permitime que les mios primeres palabres seyan de brinde pa los dos nuevos académicos que güei recibimos na nuesa institución nesti actu del XXII Día de les Lletres Asturianas.

Son yá más de dos décadas de vida les d'esta Xunta Estraordinaria, que nació pa honrar la nuesa llingua y a les sos lletres, y tamién pa reivindicar el so drechu a esistir y a espardece con dignidá.

Son yá más de dos décadas, digo, les que facen d'esti actu un ritu venerable, o seya, dignu de respetu, y yelo asina non pol valor personal de los qu'equi compartimos ideas y enfotos, sinón porque ente

toos nosotros tamos representando la hestoria d'una llingua que vio la lluz va yá mil años y quier siguiu caleyando pel mundiu otros tantos; porque ente toos nosotros tamos reviviendo la hestoria d'un pueblu, el pueblu asturianu, que se ñega a escaecer les palabres coles que foi nomando y faciendo de so lo que los sos güeyos collumbraben.

Esta Xunta nun ye una escenificación de la resistencia pasiva a morrer, sinón l'affirmación d'un proyeutu pol que trabayar, proyeutu abiertu al conxuntu de la sociedá asturiana; poro, otra vuelta más tamos güei equí pa facer reconocencia a los versos de Lourdes Álvarez, xuninos con ellos y dexanos llevar pel so canciu.

Lourdes Álvarez ye una de les voces más representatives del nuesu Rexurdimientu poéticu y na so obra lliteraria amás del procuru estilísticu, alcuéntrase una llinia temática que sabe xuntar, con orixinalidá, lo íntimo colo públicu y coleutivu, sobre too cuando da la palabra a la muyer del pueblu o la fai confidente d'esi frú que medra dientro de so, d'esi tiempu que desfái los cuerpos y los sueños:

Pero quemó l'estú,
les semeyes que yeres
yá nadie les recuerda
sólo yes la lleenda
un raspión de la familia que dacuando t'anuncia,
nublada na memoria, coles nenes de lluna,
que tuvieron pa siempre'l sueñu del to nome.

Estos versos de Mares d'añil, poemariu asoleyáu en 1992, son un exemplu d'esi llabor poéticu qu'entamó dos años enantes col llibru Aldabes del olvidu y que la faen dueña d'un llinguax sobriu y suxerente, qu'esborda les llendes del versu y s'esparde, de xemes en cuando, per narraciones, cuentos y rellatos nos que s'atopen dellos de los asuntos afitaos na so llírica: temes cotidianos que cinquen a la vida de les muyeres, un ciertu calter misteriosu na presentación de los ambientes... y sobre too una fondura na descripción de los sentimientos amorosiegos y de perda, que-y dan a los sos textos humanidá y color emotivu.

Al acoyer a Lourdes Álvarez como miembru correspondiente d'esta Academia, recoyemos con ella esi ricu patrimoniu que, una vez heredáu, supo multiplicar nun cientu por un.

Si en Lourdes Álvarez afayamos el compromisu cola llingua de la tierra onde nació, nel casu de Michael Metzeltin alcontramos el ciñu del investigador, del estudiosu, del sabiu que, lloñe del comportamientu fatu y del xestu despreciable haza lo de so de dalgunos de los qu'habiten esti país, fai de la llingua asturiana l'oxetu del so estudiu, trabaya pol so desendolque y deféndela nos foros internacionales.

Llargu ye'l currículum del profesor Metzeltin y curtiu l'espaciu que tenemos pa comentalu. Diremos

que ye doctor en Filoloxía Románica y Caderalgu del Seminariu de Llingüística Románica de la Universidá de Viena, siendo la so especialidá'l Dominiu Iberorromance. Ye editor, xunto colos doctores Günter Holtus y Christian Schmit del Lexikon de les Llingües Romániques, una de les obres cimeres de la Filoloxía, onde l'asturianu figura como llingua independiente. Participó nes "Xornaes d'Estudiu" y n'otres conferencies organizaes pola Academia de la Llingua Asturiana. Tien asoleyáu en Lletres Asturianas el trabayu "Identidad y lengua. El caso de Asturias".

El doctor Michael Metzeltin sigue'l camín de James Fernández McClintock, de Julio Meirinhos, homes d'otros pueblos, ensin prexucios y col espíritu abiertu pa recoyer nelli esa guapa diversidá que puebla la tierra; poro, al acoyer, nesti día, al doctor Metzeltin como miembru d'honor, l'Academia de la Llingua Asturiana non sólo pon una pica en Flandes, perdón, quixi dicir en Viena, onde sabemos que siempre se nos acoyerá coles puertes abiertes, sinón que tamién rinde homenaxe a toos aquellos qu'em-pobinaos polos criterios de xusticia, verdá y ciencia son quien a comprometese con una llingua minorizada como la nuesa.

Gracies Lourdes polos tos versos, gracies Metzeltin pol ciñu col qu'estudies y esparde la conocencia de la llingua asturiana; si yá lo tabeis, dende güei taréis entovía más cerca de nós.

Falaba al entamar les mios palabres, d'esta Xunta como un actu d'affirmación d'un proyeutu con futuru, proyeutu iguáu col llabor de munches asturianas y asturianos, a los qu'agora ye'l momentu de dar cuenta de lo fecho nel últimu añu.

Hai años ermos, nos que paez que los díes y los meses colen a la gueta d'una collecha que nun acaba de medrar hailos, en cambio, granibles, nos qu'hasta les piedras dan pan; el nuesu foi un añu de realizaciones y sospreses y tamién de pautos y promeses que nun acaben de cuayar.

Va un añu per estes mesmes feches, presentaba en Carreño l'Academia de la Llingua Asturiana, xunto col Conseyeru de Cultura, la obra Nomes de Conceyos, Parroquies, Pueblos y Llugares del Principáu d'Asturies; con ello ponía en manes de l'Alministración el mediu afayadizu pa iguar de forma correcha la toponimia y finar un llargu procesu d'enquivocos, torgues y tracamundios. Pasó un tiempu y entovía nun se dexa ver de forma bultable'l llabor de los que tienen la capacidá pa que se rotulen al dreches los caminos, llugares y pueblos del nuesu país. Curtiu ye'l pasu de los que nos gobiernen, y roceanu. Esperemos que nun hebia qu'anotar un incumplimentu más nel so haber.

Meses dempués, el 13 d'avientu del 2000, el Presidente de l'Academia de la Llingua Asturiana presentaba y entregaba, na Xunta Xeneral del Principáu, el Diccionariu de la Llingua Asturiana, colo que se facía realidá un deséu y ún de los encamientos fechos a esta Academia nel momentu de la so creación.

Con estes dos obres, y col asoleyamientu l'añu anterior de la Gramática de la Llingua Asturiana, l'Academia, como dixo'l qu'entós yera'l so presidente, el profesor García Arias, na mentada presentación del Diccionariu, "cumplió perdafechu col so deber normativizador resumíu n'obres de toos conocíos. L'Academia cumplió y ye too. Les coses son asina... Cola entrega d'esti diccionariu a la sociedad, l'Academia de la Llingua diz a toos que nel entamu del sieglu XXI Asturias tien una llingua, la so llingua hestórica, técnicamente iguada y capacitada p'afitar el so futuru. L'Academia fixo hasta güei lo que-y encamentaron y punxo al día l'idioma faciéndolu vidable. De magar estes feches les responsabilidaes sedrán ayenes".

Estes foron les palabres de García Arias y perbona foi l'acoyida del diccionariu pola sociedad asturiana, la primera edición vendida dafechu a los pocos díes d'asoleyase; agora toca a los que la dirixen ponese a la xera pa que'l nuesu trabayu nun quede n'abertal.

Col riscar del 2001 surdió la sorpresa; García Arias, el primer presidente de l'Academia de la Llingua Asturiana, el que dende los sos primeros pasos, allá n'abril de 1981, tuviere al frente de la mesma, presentaba la so dimisión con calter irrevocable. Naide yera a esperalo, quiciabes porque esi "aurea mediocritas" que reposa en tolos corazones facíanos sentir cómodos al abellugu de la imaxen d'Arias, con Arias la llingua ta en bones manos camentábamos toos, y Arias, como diz el poeta, segó solombres y Arias abrió los llabios pa ver el rostru foscu d'esti país nuestru y Arias traxo hasta nós les palabres pa qu'igüemos con elles un guapu amanecerín. ¿Quién pue dar más? ¿A quién podemos pidir más? Arias dixo esti ye'l mio llabor, otros tienen de siguilu, siempre taré na estaya, n'andecha con vosotros. Tenemos que respetar el so determin. Hora ye de dar un pasu alantre.

Nun sé si foi l'azar, el destín o los dioses, que cuasi siempre son una mesma cosa, los que quixeron que nestos díes se tea dando un fechu asemeyáu al que va pa trenta años protagonicemos García Arias y el que vos fala.

Corría l'añu 1972 y nel Institutu de Bachilleratu de Lluanco compartíamos los dos los primeros pasos como docentes y, munches vegaes, tamién, mesa y mantel. Neses dómines elli entamara yá a trabayar na so tesis y dende la Universidá d'Uviéu reclamáronlu como profesor; por esi motivu propúnxome que me ficiera cargu d'ún de los sos grupos, en concreto un terceru de bachiller de los d'entós, nel que ponía clase de francés. Tres o cuatro díes tuvi diendo con elli pa coyer el so métodu, un métodu, por cierto, mui prácticu y efectivu que siguié emplegando a lo llargo d'aquel cursu.

Güei, munchos años dempués, tócame, otra vegada, sustituyir al amigu García Arias, agora como Presidente en funciones d'esta Academia, presidencia que ye pa min un honor que nun merezo y polo que-y guardo un fondu agradecimientu, porque elli foi'l que me propunxo nel añu 1999 formar parte de la xunta direutiva de la mesma.

Arias foi siempre y ye un home entregáu, pero tamién un home xenerosu, que diz les coses como son y a la cara, anque duelgan, anque nun presten, pero, repito, un home xenerosu, desprendíu. Nengún pue decir que s'averó a elli a pidi-y conseyu, información, trabayu, tiempu, y que nun algamara una respuesta favorable.

Miguel d'Unamuno escueye como títulu pa ún de los sos poemas, quiciabes ún de los meyores en llingua castellana, la frase n'euskera, cola que se zarra una inscripción que na ilesia de Biriatu, a orielles del Bidasoa, fai homenaxe a dalgunos de los fíos d'esi pueblu. La frase ye orhoit gutaz, o seya "alcordáivos de nosotros". Creyo que nel nuesu casu nun vamos necesitar nengún recordatoriu, porque, Arias, enxamás t'escaeceremos, enxamás escaeceremos el llabor que ficisti y el qu'entavía te queda por facer.

Tiempu hebo nel que s'acusó a l'Academia, y al qu'entós yera'l so presidente, de xabaces y montesinos, dilixentes pa l'amarraza y la engarradiella, pero resulta que foron esa mesma Academia y esi mesmu presidente los que roblaron cola Consejería de Cultura los alcuerdos pa facer posible que la toponimia s'iguara al dreches, pa que d'una vez por toes s'afitara la escolarización del asturianu dende la enseñanza primaria hasta la universidá y pa que se dieren, dende yá, los pasos afayadizos pa redautar y asoleyar nel Boletín Oficial del Principáu los decretos sobre los currículos y escolarización, asina como la catalogación de puestos de trabayu, pa que'l Gobiernu del Principáu se comprometiere dafechu col proyeutu de Llicenciatura en Filoloxía Asturiana, pa qu'esi mesmu gobiernu protexera a toos aquellos asturianos y asturianas que quixeren emplegar la llingua de so nes rellaciones cola alministración, pa que s'entamara a dar el procuru necesariu a la zona Navia-Eo, pa sofitar la presencia de la llingua asturiana nos medios de comunicación, en fin, pa que l'Academia pudiere tener un llar d'alcuerdu coles sos necesidaes.

Ensin arrenunciar enxamás a la cooficialidá, ensin escaecer que sólo la cooficialidá de la llingua asturiana pue asitiala nel llugar que-y correspuende, l'Academia quixo ser posibilista, enfotase en que yera posible pautar cola Consejería un procesu normalizador. Y ¿qué tenemos güei, munchos meses dempués? Tenemos dalgunos llogros y munches duldes y solombres.

Ente los llogros taríen:

- 1. Que la Consejería ta dando los primeros pasos pa correxir la toponimia, siguiendo criterios téunicos y pidiendo conseyu a l'Academia.*
- 2. Que la Consejería ta en disposición d'entamar un procesu de formación pal profesoráu de la zona Navia-Eo, zona esta onde se fala una llingua asturiana con trazos propios, que tien de ser oxetu d'atención pola Alministración del Principáu, y pa la que l'Academia tien una secretaría específica.*
- 3. Que la Consejería entamó contautos colos sindicatos p'alcordar los currículos y el procesu d'escolarización en llingua asturiana.*

Ente les duldes y solombres:

1. *Los retrasos que se tán dando nos procesos d'escolarización y currículos de la llingua asturiana, colo que se torga l'avance d'esta na educación primaria y secundaria, repitiéndose situaciones de bloquéu asemeyaes a cuando'l sistema educativu n'Asturies dependía del Ministeriu d'Educación. Nuevamente, va unos díes, alumnos, pas y docentes tuvieron que manifestase delante de la Viceconsejería d'Educación pa esixir soluciones a estos problemas.*
2. *L'aplazamientu un añu más de la Llicenciatura en Filoloxía Asturiana. La Nueva España del día 20 d'abril recueye les declaraciones del Rector de la Universidá d'Uviéu, nes que diz que'l cursu 2001-2002 nun verá la creación de la Llicenciatura en Filoloxía Asturiana; y les razones que da son que nesti tipu d'asuntos, dientro del Conseyu d'Universidaes, "los plazos suelen ser llargos y los pasos lentos", qu'elli recibiere la documentación unos díes enantes de la Selmana Santa y que ye posible que'l Conseyu d'Universidaes nun puea tratar d'esti asuntu na so Xunta del mes de xunetu.*

Creyo que piensen que nun tenemos memoria, paez que quieren facenos escaecer la rapidez cola que se tramitó y aprobó, en poco más de dos meses, la titulación de Telecomunicaciones. Eso sí que foi una apuesta clara y rotunda del Gobiernu del Principáu d'Asturies; pero de qué nos quexamos. Viste muncho eso de qu'equí se puea estudiar Teleco.

3. *Les torgues coles que se siguen alcontrando, a pesar de la Llei d'Usu, nos ayuntamientos, xulgaos y otros muérganos de l'alministración, los ciudadanos y ciudadanes que, faciendo valir los sos derechos, s'empobinen a ellos n'asturianu.*
4. *El sofitu que, con perres públiques, entovía güei se sigue dando a los que facen ostentación del so antiasturianismu, a los qu'esbabayen a la escontra de la llingua asturiana.*

Al repasar estos fechos, y al comprobar que, na Comunidad Autónoma aragonesa, l'aragonés, una llingua muncho más minorizada que la nuesa, ta a puntu de ser declarada cooficial, viénneme a la tiesta aquellos palabres qu'escribiere José García Peláez, "Pepín de Pría", entós militante republicanu federal, nel so diariu, allá pel añu 1890, refiriéndose a los Gobiernos de la Restauración.

"Acreitada forma de Gobiernu –dicía Pi y Margall– la del Gobiernu monárquicu. Dos homes namái la sofiten y la defenden n'España: Cánovas y Sagasta. Sube Cánovas, baxa Sagasta. Sube Sagasta, baxa Cánovas. Ensin embargo, con too eso de subíes y baxaes y con nun haber n'España más qu'esos dos homes que sofiten y defendan la monarquía, van pasando tantos años... tantos, ciudadanu Pi, que paez que les ideas empobinaes dende la tribuna y espardíes pela prensa nun tienen la necesaria fuercia pa penetrar nel alma de los pueblos".

Sí, son tantos, tantos años, camentarán muchos de los de nós, y siempre al rodiu de los mesmos

asuntos, unos asuntos que nun paecen tener igua definitiva, unos asuntos yá crónicos; ensin embargo, el futuru desanicó los temores de “Pepín de Pría”, el Gobiernu de la Restauración esboroñóse y tiempu dempués llegó un periodu más llibre y más xustu, y eso tien de ser pa toos nosotros una puerta abierta a la esperanza.

Una vieya fiebre torna a percorrer el territoriu peninsular, y de secute aportará tamién hasta equí, la vieya fiebre de “los homes y tierras d’España”, la de la “llingua del Imperiu y de Nebrixa” la del “Santiago y zarra España”.

Un airón purificador
vien barriendo la Historia
vien a polos mansos,
vien a polos míos.

(dicen los versos del poeta).

Esto ye asina, pero, per otru llau, tamién debemos atalantar, en pallabres del vieyu Arkel, personaxe de Pelleas y Melisande de Maeterlinck, que la hestoria enxamás produz acontecimientos inútiles; y con eso alcontrámonos pa mal y tamién pa bien; repito pa mal y pa bien; y esi mesmu airón qu’agora ye posible que venga a polos míos, sedrá’l qu’emburrie haza la mar a tolos que torguen la normalización social del asturianu.

Hai toa una riestra de datos que son el preludiu de que’l futuru apuesta por nosotros. En 1984 yeren 1.351 los que, n’Educación Primaria, recibíen clases d’asturianu, en 1991 yeren yá más de 15.000, güei, magar el descensu la natalidá, caltenémonos nes mesmes cifres pa la Primaria y cerca de mil pa la Secundaria. Dende que s’entamó en 1984 la escolarización n’asturianu, unes 12.000 persones que nestos momentos tendrán ente 18 y 26 años estudiaron y tuvieron un conocimientu más fondu de la llingua de so.

Esta ye la nuesa xuventú, esti ye’l porvenir. Ellos entamen agora a iguar el so mundiu, un mundiu cada vegada más suyu, un mundiu a la so midida, y ehí de xuru que va tar presente l’asturianu. A nosotros, los qu’acostinamos yá con munchos trienios, tócanos da-yos cada vez más protagonismu, abri-yos camín y dexanos tamién enseñar por ellos a caleyar per llugares qu’a nós a lo meyor nin se nos ocurren.

Pa munchos de los qu’equí tamos foron años de sacrificiu, y entovía siguirán siéndolo, pero tenemos d’avezanos, como bien supo collumbrar Althusser nos momentos tráxicos de la so vida, y como recueye na so autobiografía El porvenir ye llargu, tenemos d’avezanos, digo, a saber cómo salir d’un círculu permaneciendo dientro d’elli, tenemos de superar la contradicción ente militancia llingüística y vida cotidiana, saber cuálos son los nuegos oxetivos y al empar disfrutar ensin prexucios de los que mos tra-ya’l día a día, acoyer a tolos que con nós quieran trabayar nesta andecha, dexando que caún aporte lo

que-y apeteza y puea, amestando voluntaes y felicidad; yá ta bien de frustraciones y amargor; y solo asina, anque sigamos dientro del círculu, seguiremos teniendo perclaro cómo salir d'elli; solo asina se-dremos quien a echar unos raigaños fondos y fuertes y españolau dende abaxo.

El día 25 d'esti mesmu mes, un nuevu presidente o presidenta coyerá les riendes d'esta institución académica, podéis enfotavos en que, seya quien seya, nin traicionará nin tracamundiará lo que fasta agora se vieno faciendo. Nosotros, los miembros d'esta Academia, tamos convencíos dafechu d'esto.

Munches gracias.

Ana María Cano González, nueva Presidenta de l'Academia de la Llingua Asturiana

El pasáu 25 de mayu, depués de la votación fecha nuna Xunta Extraordinaria de l'Academia de la Llingua Asturiana, la Dra. Dª **Ana María Cano González** foi escoyida por mayoría absoluta de los académicos presentes y ensin nengún votu a la escontra Presidenta de la institución.

La Dra. Cano González (Villarín, Somiedu, 1950) ye caderalga de Filoloxía Románica de la Universidá d'Uviéu. Maestra d'Enseñanza Primaria (1967), ingresó por oposición nesti cuerpu col n^u 1 del so tribunal (1968), poniendo escuela nos dos cursos siguientes en Tiuya (Llangréu) y Las Viñas (Somiedu) al empar qu'entamaba colos estudios de Filosofía y Lletres. Desque saca la escedencia del Maxisteriu dedícase namás a la Universidá, llicenciándose en Filoloxía Románica en 1972, con Premiu Extraordinariu de Llicenciatura. Doctórase en 1975 cola tesis *El habla de Somiedo* cola calificación de sobresaliente "cum laude". Dende 1972 ye profesora de Filoloxía Románica de la Universidá d'Uviéu, sacando por oposición la plaza de Profesora Titular en 1978 y la Cátedra de Filoloxía Románica en 1999.

Autora de munches publicaciones, artículos y ponencies rellacionaes cola so especialidá (filoloxía asturiana y románica), dirixe anguaño'l proyeutu d'investigación *Diccionario histórico de la*

antroponimia asturiana y co-dirixe'l proyeutu internacional *Dictionnaire historique de l'anthroponimie romane (PatRom)*. Miembru de número (y ayalguera) de l'Academia de magar la so fundación en 1981, forma parte de les Xuntes de Lexicografía y Normativización y de Toponimia y foi direutora del Programa de Formación de la institución dende 1986 hasta esti mesmu añu. Ye miembru de la *Société de Linguistique Romane* dende 1974; de l'*Asociación de Historia de la Lengua Española* dende la so fundación; *del International*

Council of Onomastic Sciences (ICOS) dende 1994, formando parte dende 1999 del so Board of Directors. Dende 1994 ye Coordinadora Académica de los Títulos Propios d'Especialista y Espertu en Filoloxía Asturiana de la Universidá d'Uviéu y profesora nel d'Especialista. Subdirectora (1989-1992) y Direutora (1993-1997) del Departamentu de Filoloxía Románica, ye Decana de la Facultá de Filoloxía dende 1997 y miembru de la Xunta de Gobiernu de la Universidá d'Uviéu en representación de los Decanos y Direutores de Centru (2000).

Nueva Xunta de Gobiernu de l'Academia de la Llingua Asturiana

Tres la eleición como Presidenta de la Dra. Cano González el pasáu 25 de mayu y acordies colos sos estatutos, el Plenu de l'Academia de la Llingua Asturiana na xunta celebrada n'Uviéu a 8 del mes de xunu, escuyó, por unanimidá, los demás cargos de la Xunta de Gobiernu de l'Academia:

Vicepresidente: D. Miguel Ramos Corrada.

Secretariu: D. Roberto González-Quevedo González

Vicesecretariu: D. Urbano Rodríguez Vázquez.

Ayalgueru: D. Carlos Lastra López.

Estos cargos tendrán una duración de cuatro años, según los estatutos de l'Academia de la Llingua Asturiana.

Día de les Lletres Asturianas nel IES de Llanes

Con motivu de la celebración del *XX Día de les Lletres Asturianas* nel IES de Llanes celebráronse esi día actividaes y actos centraos na llingua y la lliteratura asturianas. L'actu cimero foi la llectura pública d'una esbilla de materiales lliterarios, periodísticos, llingüísticos, Llei d'Usu... fecha nel Salón d'Actos del centru, con un granible éxitu de públicu. Brindóse tamién a tol profesoraú a impartir esi día les clases en llingua asturiana y l'autoevaluación fecha d'esti entamu amosó bien a les clares la muncha acentuación que tuvo ente escolinos y escolines del IES llaniscu.

5ª Fiesta de la Oficialidá – Bimenes

El Conceyu de Bimenes, primer Conceyu asturianu que declaró la oficialidá de la llingua asturiana dientro de les sos competencies y nes sos llendes alministratives, celebró'l día 30 de xunu la 5ª *Fiesta de la Oficialidá* con destremaos actos y festeyos. La Presidenta de l'Academia de la Llingua Asturiana, Dra. Ana María Cano González foi la encargada del pregón del festeyu, siendo esti'l so primer actu oficial tres la so eleición al frente de la institución. Reproducimos darréu les sos pallabres.

Ilmu. Sr. Alcalde, autoridaes, amigos de Miranda, vecines y vecinos de Bimenes, asturianos y asturianos toos:

Quiero entamar les mios pallabres dando les más sentíes gracias al conceyu de Bimenes pol brinde que me fizo pa tar güei equí. Pa min ye sobremanera prestoso que la mio primera intervención pública como presidenta de l'Academia de la Llingua Asturiana seya xustamente nel Conceyu de Bimenes, nun actu tan enllenu de simbolismu, tan entrañable y tan queríu como ye ésti onde toos festexamos los 5 años d'aquel soleyeru y lluminosu 5 de xunetu del añu 1997 nel que'l plenu d'esti conceyu, afitándose na firme creyencia de que la llingua y la cultura asturiana son valores cimeros del Pueblu Asturianu, apautábase pa declarar ensin res de dulda “que dientro de les sos llendes territoriales y nel ámbitu de les sos competencies, l'asturianu ye[ra] llingua oficial del conceyu”.

Esi día pasará de xuru a la hestoria como ún de los días grandes p'Asturies, un día nel que les autoridaes del conceyu supieron enllazar col sentir de la xente, recoyelu y da-y forma llegal de la sola manera que se pue facer pa que los derechos llingüísticos de so se reconozan, cola oficialidá.

Naquel 5 de xunetu, ente los munchos sentimientos y alcordances que bullíen na mio alma, abríense pasu los versos d'ún de los nuegos meyores poetas, Fernán Coronas, que tanto rispiera pola dignificación de la llingua. Yeren versos doliosos, enllenos de tristura al decatase de que los asturianos (y Asturies) nun yeren capaces de dexar de pigarciar:

*Duelme el ver que la tierrina
se fai cada vez más mala,
Ya de las mias mocedades
nu-y queda güei nin la fala.
Días los días de entoncies!
Homes los homes d'antanu!
Falaxe el que ellos falaban!
Todu dafeitu asturianu!
Güei que cruciu estrañu suelu
mueiru de melancoías:
¿Au tán los mieus asturianos?
¿Au tán las Esturias mías?*

La repuesta a les entrugues del poeta púnxoles munchos años dempués el pueblu asturianu en boca del conceyu de Bimenes.

Darréu d'ello, otros conceyos espeyándose en vós ficieron lo mesmo (Castrillón, Morcín, Llangréu, Teberga, Llaviania, Llanera...). *L'espíritu de Bimenes* esparrióse asina a los conceyos hermanos y entá güei sigue vivu y ha seguir nel futuru.

Ehí ta'l vecín conceyu de Nava y les sos Ordenances. Pero ¿por qué amarguosa razón yera posible que los conceyos asturianos nel sieglu XIII tuvieren ordenances que regularen la so vida diaria redactaes n'asturianu (válgannos d'exemplu les de la villa d'Uviéu de mediaos del sieglu XIII: "Otrassi estaulecieront –diz una del añu 1245– que las panaderas ouiesent cada una so sinnal en que se uiesse so nomne por saber quix qual pan fazia et so nomne fos metudo en pan que fezies de manera que sse podies leer ye connucer") y por qué dempués hubimos d'aguardar hasta'l 2001 pa qu'eso mesmo pudiere volver a ser vidable. ¿Por qué la hestoria de dalgunos pueblos s'escribe en ringleres tan torcies?

La declaración d'Oficialidá de Bimenes zarra en sí mesma una simboloxía especial porque frayó la idea de que l'asturianu enxamás diba tener un estatus xurídicu digne y porque esa declaración foi una conquista popular de tolos ciudadanos de Bimenes y de tola xente d'Asturies. El nome del conceyu quedará yá pa siempre xuníu hestóricamente a la llucha por almagar la identidá cultural asturiana.

Qué llástima que dalgunos de los responsables de la reforma del Estatutu d'Autonomía p' Asturias nun supieren tar a la altura de les circunstancies naquél entós torgando asina'l mesmu rangu a la llingua asturiana na llei cimera del nuesu pueblu.

De toles maneres persabemos que la oficialidá con tol valir que tien y tolo necesaria que se fai nun basta. Ye perpreciso axuntar lo simbólicu colu práuticu. La declaración d'oficialidá ye'l marcu llegal, sí, que garantiza los nuesos derechos pero nada se podrá facer si esos drechos nós nun los exercemos.

Cuando falamos de l'abegosa y llaceriosa situación na que s'atopa la llingua lo más cómodo ye echar la culpa a los políticos de turnu, pero caún de nós debería mirar pa sí mesmu y entrugase qué ye lo que realmente ta faciendo pola dignificación de la llingua. Toos persabemos lo que nun faen los demás, pero ¿qué ye lo que caún de nós dexamos de facer pudiendo facelo? Yo encamiéntovos que la empleguéis siempre como llingua de comunicación a tolos efeutos. Sólo asina tendrá sentíu y será granible la oficialidá y los nuesos fíos aportarán a vivir nun país mas xustu y más llibre.

Pa finir, pídivos el preste pa recoyer y facer mio, como presidenta de l'Academia de la Llingua Asturiana, el puntu 5 de la vuesa declaración d'oficialidá y asina, "naguando porque los drechos que se vos reconocen a los ciudadanos de Bimenes s'esparidan a tolos asturianos y asturianas, faigo'l brinde a los conceyos que entá nun la tienen pa que faigan declaraciones d'oficialidá asemeyaes y encamiento a los diputaos de la Xunta Xeneral del Principáu que s'apauten dafechu pa proclamar el calter d'oficialidá de la nuesa llingua hestórica".

Porque cuido qu'hai que siguir faciendo declaraciones d'oficialidá, dignificando la llingua nos conceyos y esixendo qu'esi reconocimientu se recueya nes lleis y nel Estatutu d'Autonomía.

Toi convencida de qu'esi día aportará bien llueu y asina fairánse realidá los versos, otra vuelta, de Fernán Coronas:

*Falan al fin las campanas
con ton de desestadoiru
ya polos vieyos columes
ruempe nuevu sole d'oiru*

Munches gracias. ¡L'asturianu, llingua oficial!

25 años de la creación del Conceyu d'Asturies de Madrid

El pasáu mes de xunu, el día 5, cumpliéronse los 25 años de la creación d'un coleutivu cultural que, formáu por asturianos y asturianos asitiaos en Madrid, entamaría darréu un trabayu granible y abondosu na estaya de la recuperación llingüística y cultural asturiana. Esi coleutivu ye “Conceyu d'Asturies en Madrid” y el so trabayu munchu: propuestas ortográfiques; entamu d'un diccionariu dialeutolóxicu; pegatines a cientos; convocatories de concursos de creación lliteraria; trabayos d'investigación, xornaes; alderiques; asoleyamientu de publicaciones (*Restallu2, El Picatueru*, collaboraciones n'*Asturias Semanal*, llibros...).

La mayor parte de los que daquella formaron parte d'él siguen güei na xera, dientro y fuera d'Asturies: Xelu Neira, Xusé Mª Rodríguez, Alfredo Huergo, Antón Fuertes, Ernesto y Chimo García del Castillo, Xicu Díaz Yepes, Xulio Llana, David Rivas, Xuan Cándano, Roberto González-Quevedo, por nomar namái unos pocos...

Ente ellos, daquién qu'enxamás s'apagará, Xosé Álvarez Fernández “Pin”.

Proyeutu KELTIC

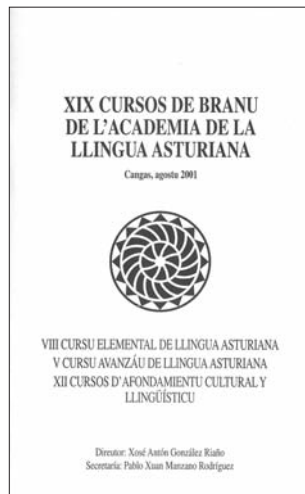
Dientro de les celebraciones del *Añu Européu de les Llingües*, un entamu de la Unión Europea y del Conceyu d'Europa nesti añu 2001, la Viceconsejería d'Educación cola direición Xeneral de Cultura, la Direición Xeneral d'Asuntos Europeos, la Universidá d'Uviéu, l'Institutu Asturianu de la Muyer, l'Institutu Asturianu de la Mocedá, l'Academia de la Llingua Asturiana, l'Alianza Francesa d'Uviéu y l'Asociación Asturiana de Profesores de Llingua Estranxera festeyó col PROYEUTU KELTIC esi Añu Européu de les Llingües. Esti proyeutu ye ún de los cuatro, ente los ventiocho presentaos, que llograron cofinanciación europea.

Celebraes les sesiones n’Uviéu, nel Auditoriu “Príncipe Felipe”, los díes 3, 4 y 5 de mayu, cuntó cola participación de mui bien de públicu, que siguió les destremaes actividaes que s’entamaren: talleres, esposiciones, meses redondes, conferencies y esperiencias d’aula.

La llingua asturiana tuvo representada peles siguientes xeres: conferencies de Roberto González-Quevedo, “L’asturianu, una llingua minorizada europea: el fenómenu del multilingüismu” y Miguel Ramos Corrada, “La lliteratura asturiana: pasáu y presente”; talleres; actividaes culturales y lúdiques y dos meses redondes, “25 años de recuperación del asturianu” y “El futuru del asturianu”.

Na sesión d’inauguración, en xunto col Sr. Conseyeru d’Educación y Cultura y colos representantes de toles entidaes que participaben, intervieno’l Presidente de l’Academia, Dr. Miguel Ramos Corrada.

XIX Cursos de Branu

L’Academia de la Llingua Asturiana entamó, como fai davezu en Cangas del Narcea, los *Cursos de Branu*, que nesta ocasión algamaron la XIX edición. A lo llargo de la primera quincena d’agostu cuasi 200 persones participaron nun programa formativu nel que s’inxeren el *Cursu Elemental de Llingua Asturiana*, el *Cursu Avanzáu de Llingua Asturiana* y los *Cursos d’Afondamientu*, qu’ufiertaron esti añu cuatro opciones: “Capacitación pa la Traducción al Asturianu”, “Nuevos planteamientos didáuticos pa la enseñanza de la Llingua Asturiana na Educación Primaria”; “Otros xuegos y tradiciones populares” y “Nuevos planteamientos didáuticos pa la enseñanza de la Llingua Asturiana na ESO”.

L’alumnáu, mayoritariamente estudiantes universitarios que cursen creitos de llibre configuración y profesores de Llingua Asturiana de les estremaes estayes educatives, amosó una vegada más l’interés social que pa la moceda asturiana representa la nuesa llingua y cultura.

La xera estrictamente académica foi completada, amás, con bayura d’actividaes estraescolares ente les que se puen citar el coloquiú calteníu colos fuerces polítiques parllamentaries al rodiu de la política llingüística y nel que participaron representantes del P.P., I.X. y URAS, o l’anderique sobro la presencia educativa del asturianu nel que se cuntó con representantes de los sindicatos FETE-UXT, CC.OO y SUATEA. Los conciertos de música, asina como l’actuación que’l grupu de teatru “Contuberniu” ufieró a los cursillistes y al pueblu de Cangas –en virtú del Pautu de Collaboración ente’l Conseyu de la Moceda del Principáu d’Asturies y l’Academia– contribuyeron, de xuru, a facer más prestosos estos XIX Cursos.

Sicasi la novedá de más altor foi, ensin dulda, el *Cursu de Capacitación en Gallego-Asturianu*, que la institución llevó a cabu por mandáu del Gobiernu del Principáu d'Asturies y nel que participaron profesores y alumnos de la fastera Navia-Eo. Xustamente coincidiendo cola impartición d'esta primera fase formativa, l'Academia de la Llingua Asturiana dio a conocer el so asitiamentu institucional con respetu a la identidá llingüística del Navia-Eo. N'efeutu, la presidenta Ana Cano fexo referencia al documentu que l'Academia aprobó con fecha 20 d'ochobre de 2000 y que, en síntesis, recueye los siguientes aspeutos:

1. Les tierres del Navia-Eo constitúin una fastera social, cultural ya hestóricamente asturiana. Esta asturianidá ye irrenunciable.
- 2- Hai intentos de dalgunos sectores expansionistes gallegos por facer d'esti territoriu un ámbitu d'influencia de Galicia.
3. La “fala”, “gallego-asturianu” o “astur-gallegu” ye una variedá específica de la fastera y ye sentida polos sos falantes como alloñada tanto del asturianu estándar como del gallegu normativu.
4. Los habitantes del Navia-Eo (al rodiu del 4% de la población del Principáu) tienen los mesmos drechos llingüísticos que'l restu d'asturianos asturfalantes y, darréu d'ello, puen desendolcar un procesu de normativización y normalización que configure un sistema llingüísticu coherente y unitariu que lleve, si ello ye la so voluntá, a la pervivencia del gallego-asturianu como llingua propia d'esi territoriu.
5. El gallego-asturianu será oficial nel Navia-Eo acordies con un procesu paralelu al del llogru de la oficialidá del asturianu na totalidá del territoriu del Principáu.

Hai que dicir, pa finar esti pequeñu informe, que la valoración que tanto profesores como alumnos fexeron d'estos XIX Cursos de Branu foi dafechu positiva y que l'Academia de la Llingua Asturiana yá ta trabayando na organización de los próximos XX Cursos y nel diseñu de nuevos programes formativos qu'atiendan a les necesidaes y esputatives que los participantes plantegaron a los responsables del Programa de Formación de l'Academia.

L'actu d'entrega de títulos, onde se pesllaron oficialmente los Cursos de Branu, fíxose'l vienres 14 de setiembre nel Aula Magna de la Universidá d'Uviéu. Cuntó cola presencia del Sr. Rector, D. Juan Vázquez, que zarró l'actu con unes pallabres.

Pallabres de Xosé Antón González Riaño, direutor de los Cursos

Escelestísimu y Magníficu Sr. Rector de la Universidá d'Uviéu, Ilustrísima Sra. Presidenta de l'Academia de la Llingua Asturiana, autoridaes, profesores y alumnos:

Quiero entamar agradeciendo, en primer llugar, l' asistencia del alumnáu a esti actu oficial de Pieslle de los XIX Cursos de Branu, darréu que los alumnos son, xustamente, los verdaderos protagonistas y destinatarios de la entrega de diplomes qu' acabamos de facer.

Tamién y como direutor de los Cursos, tengo que dar les gracias pola so colaboración a la Universidá d' Uviéu y a la Vice-Consejería d' Educación del Principáu d' Asturias. Esti sofitu institucional ye, dende llueu, de gran importancia a la hora de planificar, organizar y poner en práutica los estremaos programes formativos que l' Academia de la Llingua Asturiana lleva alantre al traviés de los sos Cursos de Branu.

Dicíamos na sesión final en Cangas y como primera valoración, qu' había que destacar el compromisu de toos pa que los cursos se desendolcaren acordies coles previsiones feches y perafitáremos el decisivu papel que, añu tres añu, vien xugando un profesoráu percapacitáu téunicamente, entusiasta y consciente de la so responsabilidad, a la hora de contribuir a la formación cultural del alumnáu universitariu, per un llau, y de los yá titulaos (profesores de Primaria y Secundaria), per otru. Pero, arriendes d' ello, tenemos que dicir agora que l' éxitu de los cursos dependió tamién del esfuerzu del alumnáu por llograr un clima de rellación afayadizu ente toos nosotros y del interés por dominar los conteníos académicos. Nun podemos escaecer, nesti sen, que l' asistencia a les clases yera obligatoria y que toos cumplimos con esta obligación, nin qu' a lo cabero toos tuvieran que superar, necesariamente, un exame escritu como prueba complementaria –y xustificativa al empar– del llabor fechu diariamente en clas.

A nadie pue estrañar, entós, que la valoración final (tanto de profesores, como d' alumnos) fuere en forma positiva. La Universidá, que fexo la so propia encuestación ente l' alumnáu, pue tar segura, dende llueu, que los Cursos fechos en Collaboración cola Academia (Cursu Elemental de Llingua Asturiana, Cursu Avanzáu de Llingua Asturiana y Cursu de Capacitación pa la Traducción al Asturianu) respondieron dafechu a los intereses y espeutatives del alumnáu. Tenemos, paezme, unos Cursos prestixaos y, darréu d' ello, con demanda (hubo, como sabéis, muchos universitarios que nun pudieron matricularse por falta de places). Poro, ye importante seguir afondando nesti llabor conxuntu p' abrir nuevos calces formativos que tengan a la llingua y a la cultura asturiana como oxetivu cimeru. Nesti sen, la organización de los Cursos, teniendo en cuenta les vuses demandes y suxerencies, trabaya yá nel diseñu de nuevos programes pal próximu añu. Nel so momentu ufiertaremos les nueves propuestas a la Universidá y, dende llueu, nun duldamos que les acoyerá col interés con que lo vien haciendo hasta güei.

Pero la Universidá d' Uviéu y la Universidá d' Asturias y pue facer, acordies cola llegalidá, abondo más pola cultura y la llingua del pueblu Asturianu. Asina, por exemplu y como sabe'l Sr. Rector, la Universidá cunta con una propuesta de Dignificación y Usu del Asturianu que, de tenese en cuenta, supondría un primer pasu nel emplegu de la llingua na vida académica. Sería un pasu, simbólicu, de xuru, pero qu' amosaría'l compromisu de la institución cola normalización social del asturianu. Tamién

equí hai que trabayar y tamién equí se puen afitar llinies de collaboración ente l'Academia y la Universidá.

Nada más, que güei seya un día prestosu pa toos y toes y que nos sigamos viendo en sucesives convocatories académiques. Munches gracias.

Pallabres d'Ana María Cano, Presidenta de l'Academia de la Llingua

Excmu. y Magncu. Sr. Rector, autoridaes, alumnos y alumnes, amigos toos,

Siempre ye pa min mui prestoso presidir el pieslle de los Cursos de Branu de l'Academia de la Llingua Asturiana. Foilo nel pasáu, como Direutora de los mesmos, y yelo anguaño, como Presidenta de l'Academia. Y ello porque, como sabéis, de les xeres que la Institución académica tien entamaes de magar la so creación, van yá más de venti años, la del programa de formación ye una de les más queríes y que con más procuru se curia. Emprimeres, porque pente medies d'esi programa preparábemos a los enseñantes de llingua asturiana; y agora, qu'esa formación ta en manes de la Universidá como nun podría ser d'otramiente, porque los nuestos destinarios sois vós, la mocedá asturiano, universitarios o non, qu'añu tres añu seguís respondiendo al apellamientu que fai l'Academia, que tien en vosotros el meyor enconu y la meyor de les garantíes de que la llingua algamará'l futuru de xusticia y de respetu que merez.

Los Cursos de l'Academia lleven munchos años funcionando. Del so rigor y seriedá, poco más que dicir. De toos ye sabío. El Sr. Rector pue tar bien satisfechu porque de cuantos cursos d'esti tipu s'organicen, tan serios como los de l'Academia habrálos, pero más, non. Doi fe.

Quiero amosar públicamente'l mio agradecimientu al so direutor, Xosé A. González Riaño, y al secretariu, Pablo X. Manzano, pola bona organización. Ellos trabayaron conmigo mientres yo fui la direutora y conozo perbién la so capacidá y el so grau d'entrega. Gracias tamién al nuesu profesoráu, tán dueitu, bien dispuestu y responsable como siempre. Y gracias a vosotros, los alumnos, qu'entendiéistis dende'l primer momentu, ensin quexa dala, la necesidá de la obligada asistencia a les clases, hora tres hora, seis hores diaries; día tres día, a lo llargo de dos selmanes; la necesidá de la collaboración nes xeres y exercicios que se vos encamentaben; del examen y de la encuesta... Cola vuesa ayuda los Cursos siguirán alantre y serán cada vegada más granibles. La direición de so ta yá trabayando na convocatoria del branu que vien.

Gracies también a les autoridaes universitarias, especialmente a la Vicerrectora d'Estensión Universitaria y al so equipu que dieron les mayores facilidaes alministratives; y al Sr. Rector por tar güei ente nós. En fin, gracias a la Viceconsejería d'Educación, y a tolos que fixeron posible que los Cursos se ficieren un añu más colos meyores resultaos.

Pa min, que soi al empar la Decana de la Facultá de Filoloxía, y que me siento universitaria dafechu, ye especialmente emotivo que'l pieslle d'estos Cursos, de los qu'una bona parte fainse en collaboración cola Universidá, seya nesta Aula Magna y cola asistencia de la máxima autoridá universitaria.

Pa l'Academia, a la que nestos momentos represento, ye importante la collaboración ente les dos instituciones y polo qu'a nós se refier pue tar seguru'l Señor Rector de que faremos tolos posibles pa qu'esa collaboración s'enanche y pueda dar llugar a ottru tipu d'iniciatives o d'actividaes. La Universidá ha ser un puntu de referencia obligáu nel procesu de dignificación y de recuperación de la llingua asturiana y nesi sentíu convendría afondar nel camín qu'empobine a la normalización del asturianu dientro de la Universidá.

L'Artículu 6 de los sos Estatutos afiten que *“La Universidá d'Uviéu, pol so venceyamientu hestóricu, social y económicu al Principáu d'Asturies, pondrá especial procuru nos aspectos culturales ya intereses coleutivos d'Asturies. La Llingua Asturiana tendrá'l tratamientu amañosu, acordies cola llexislación. Naide será discrimináu por mor del so usu”*. Pero esto nun basta porque exemplos, dalgunos bien doliosos, podríamos poner de les torques y problemes surdíos cuando daquién quixo acoyese a esti artículu 6.

De toles maneres, convién nun escaecer que nestos momentos, l'asignatura pendiente más importante que la Universidá tien pa cola llingua asturiana ye la creación de la Titulación de Filoloxía Asturiana. Toos, yo como Decana, el Rector y el Conseyeru de Cultura, tamos faciendo les xestiones amañoses pa qu'esa llicenciatura se llogre cuanto antes. Toi segura de que les autoridaes cimeres del Ministeriu y del Conseyu d'Universidaes nun pondrán denguna torga a esa creación, si'l compromisu de defensa del Rector y del Conseyeru se caltien “firme que lo oñcan” como diz una Ordenanza del Conceyu d'Uviéu del s. XIII. Y yo dende llueu nun tengo un res de dulda de qu'asina lo fairán. Pela parte de mio, cumplí con tolo qu'al respetu se me pidió (y sigo tanto a disposición). El llogru d'esa llicenciatura será un elementu importante de xuntura ente los propios universitarios y de la Universidá cola sociedá na que s'inxerta, enxamás de dixebrar o de desalcuentru. Acordies col Artículu 17 de la Llei d'usu y promoción del asturianu ye *“La Universidá d'Uviéu, nel exerciciu de les sos competencies y cola fin de garantizar la capacitación aparente del profesoraú necesariu pal enseñu del asturianu, [la que] va desendolcar, [la que tien que desendolcar] a través de los departamentos correspondientes, la formación [...] del mesmu”*.

Les mios caberes pallabres quiero que seyan pa vós, alumnos y alumnes. Los cursos d'asturianu nun son unos cursos de branu cualquiera, con creitos de llibre configuración o ensin ellos. Han ser daqué más, porque toos tenemos una responsabilidá pa cola llingua nel sentíu de que'l futuru del asturianu, llingua minoritaria y minorizada, depende de lo que nós, toos nós, faigamos con ella.

Tenemos una llei, que nun ye de xuru la llei qu'a muchos mos prestaríe tener, pero ta ehí; y esa llei

tien como oxetivu primeru “*Amparar el derechu de los ciudadanos a conocer y emplegar l’asturianu y establecer los medios que lo faigan efectivo*” (puntu a) del art. 3), “*asegurar el so llibre usu y la non discriminación de los ciudadanos por esti motivu*” (puntu d) del mesmu artículu); y, además, por exemplu, afita nel p. 1 del so artículu 4 sobre l’*Usu alministrativu* que “*tolos ciudadanos tienen derechu a emplegar l’asturianu y a esplicase nelli, de pallabra y per escrito*”.

Yo encamiéntovos a toos, siempreos dientro del mayor respetu a la llibertá de caún, que, acoyéndoos a la llei, enanchéis pasu ente pasu les estayes del so emplegu porque namái’l día qu’esi emplegu seya xeneral y normal dientro de la sociedá, y caún de nós pueda escoyer, llibremente, l’usala o non, dexará de tar en peligru la llingua. Munches gracias a toos.

I Conceyu Internacional de Lliteratura Asturiana (C.I.L.L.A)

L’Academia de la Llingua Asturiana pautó l’añu pasáu la celebración d’un *Conceyu Internacional de Lliteratura Asturiana* al que se dedicaren toles sesiones de les *XX Xornaes d’Estudiu*. A esti efeutu, escoyóse una Xunta Entamadora, formada por Miguel Ramos Corrada, Roberto González-Quevedo, Antonio Fernández Insuela, Xuan Bello Fernán y Xandru Martino Ruz qu’entamaron darréu colos trabayos d’organización. El C.I.L.L.A celebrarás los díes 5, 6, 7 y 8 del mes de payares d’esti añu 2001.

El brindé pa participar nél espardeará a un granible númberu de profesores y estudiosos asturianos. En xunto con ellos, una perbona participación internacional. Entre otros: *James Fernández McClintock* (Universidá de Chicago); *Susana Reisz* (Universidá de Nueva York); *Maxime Chevalier* (Universidá de Burdeos); *Johannes Kabatek* (Universidá de Tübingen); *Alexey Yeschenko* (Universidá de Piatigorsk); *Andrés Villagrá* (Universidá Pace-Nueva York); *Javier Gómez Montero* (Universidá de Colonia); *Francisco Díaz de Castro* (Universidá de les Illes Balears); Michael Metzeltin (Universidá de Viena); y los escritores *João Camilo* y *José Viale Moutinho* (Portugal).

La participación de los escritores asturianos ta tamién prevista, como nun podía ser otro, y nesti sen quier entamase, pal día de la inauguración, una xunta lliteraria onde escritores y poetes ufierten un recital de la so obra. La participación de los autores a lo llargo de les sesiones del Conceyu encontrarás tamién n’intervenciones individuales que valgan pa reflexonar sobre los aspeutos destremaos de la creación lliteraria n’Asturies.

Proposición non de Llei sobre la llingua asturiana

Por iniciativa del Grupu Parllamentariu d’Izquierda Xunida presentóse pal so discutiniu na Xunta Xeneral del Principáu una proposición non de llei sobre la creación d’una comisión parllamentaria forma-

da por tolos partíos con representación na Xunta Xeneral p' avanzar n'acuerdos políticos que desarrollen la Llei d'Usu.

La iniciativa entendióse en primeres como un pautu ente tolos grupos nel Plenu celebráu'l día 18 de mayu y asina lo recoyó la prensa asturiana. Pero na sesión de la Xunta Xeneral celebrada'l día 24 del mesmu mes de mayu el PSOE y el PP volviéronse atrás de la so palabra y la proposición nun prosperó, siendo'l resultáu de la votación 6 votos a favor (de los diputaos de la URAS y d'IX), 10 astenciones (del PP) y 21 en contra (del PSOE). En resultes d'ello la proposición nun foi aprobada.

Ordenances Municipales

El Conceyu de Nava, presidíu por Xulián Fernández Montes de l'Agrupación Asturianista, aprobó les Ordenances Municipales d'Oficialidá de la Llingua Asturiana nun Plenu del Conceyu celebráu'l día 8 de xunu y a propuesta de la organización Andecha Astur. Nava ye'l primer Conceyu d'Asturies que lleva alantre esta iniciativa y la votación cuntó colos 4 votos favoratibles de l'Agrupación Asturianista y los 4 votos del PSOE, votando a la escontra los 3 conceyales del PP.

Ente otros aspeutos, estes Ordenances reconocen y regulen los derechos pa dirixise al Conceyu n'asturianu, recibir información municipal na llingua d'Asturies, recibir enseñances na nuesa llingua, respetar los nomes asturianos de llugar y un compromisu municipal pal sofitu y subvención de les iniciatives que respeten la identidá y cultura del país. Tamién, el Conceyu rellacionarásé sólo n'asturianu con aquellos vecinos qu'asina lo prefieran y colos Conceyos onde l'asturianu yá ye oficial y tolos vecinos podrán rellacionase col Conceyu exclusivamente n'asturianu; podrá intervenise n'asturianu en cualesquier xunta celledrada na Casa Conceyu; bandos, boletinos, reglamentaciones, ordenances, convocatories de xuntes municipales, anuncios, impresos y sellos municipales asoleyaránse n'asturianu y castellán y el Plenu del Conceyu iguará un Plan Añal de Promoción, Usu, Espardimientu y Enseñanza de la Llingua Asturiana, con calter previu a l'aprobación de los presupuestos municipales.

Comunicáu de l'Academia

L'Academia de la Llingua Asturiana llamenta la decisión del Gobiernu asturianu de nun dexar emitir comercialmente a RADIO SELE, emisora que tenía la concesión yá dende l'año 1999 pol Gobiernu de Sergio Marqués.

Ye especialmente llamentable que se torgue precisamente a la única emisora que tien como llingua vehicular la llingua asturiana. En vez de lo que se fai con otros llingües minoritaries d'Europa a les que se protexe nos medios de comunicación, n'Asturies paez que precisamente se-y pon dificultaes a la emisora n'asturianu, llegando hasta a retirar una concesión que yá taba dada.

Si nun se quier quedar namás en pallabres, fai falta tomar les midíes auténtiques que lleven a la llingua asturiana a tener una presencia real nos medios de comunicación.

L'Academia de la Llingua Asturiana espera que'l Gobiernu asturianu cambie la so decisión y desea que Radio Sele pueda emitir n'asturianu nos términos en que tenía asignada la concesión.

Uviéu, 26 de setiembre de 2001

ACADEMIA DE LA LLINGUA ASTURIANA

Resoluciones del XX Conceyu Internacional de l'A.I.D.L.C.M.

Na ciudá de Klagenfurt, en Carintia (Austria), celebróse'l XX Conceyu Internacional de l'Asociación Internacional de Llingües y Cultures Amenazaes los díes 20, 21 y 22 de xunetu de 2001. Les resoluciones aprobaes pal casu asturianu son les dos que vienen darréu.

Le XXème Congrès de l'Association Internationale pour la Défense des Langues et Cultures Menacées (A.I.D.L.C.M.), réuni à Klagenfurt/Celovec en Carinthie (Autriche) du 20 au 22 juillet 1999,

considérant

la volonté d'une grande majorité du peuple asturien qui, depuis des années, réclame le respect des droits linguistiques des asturianophones, les informatinos relatives au conflit linguistique dans les Asturies qui montrent à quel point on ne respecte pas les droits linguistiques des Asturiens qui veulent utiliser la langue asturienne (situation dénoncée par "Andecha Astur" et d'autres organisations asturiennes, par exemple sur l'attitude des maires de Siero et de Samartín del Rei Aurelio qui refusent obstinément les écrits en langue asturienne de la part de leurs citoyens).

Demande au Président de la Principauté des Asturies de:

1. Garantir la présence digne, efficace et appropriée de la langue asturienne dans tous les niveaux de la société asturienne afin d'échapper enfin à la croissane répression linguistique qui existe aujourd'hui dans les Asturies,

2. Mettre en oeuvre les mesures qui s'imposent pour donner à la langue asturienne la place qui est la sienne en proclamant notamment l'officialité de cette langue dans le territoire des Asturies, chemin unique pour parvenir au respect des droits linguistiques des asturianophones.

Le XXème Congrès de l'Association Internationale pour la Défense des Langues et Cultures Menacées (A.I.D.L.C.M.), réuni à Klagenfurt/Celovec en Carinthie (Autriche) du 20 au 22 juillet 1999,

considérant

la volonté d'une grande majorité du peuple asturien qui, depuis des années, réclame le respect des droits linguistiques des asturianophones, la demande de "creación del título de licenciado en Filología Asturiana" (création du titre de Licencié en Philologie asturienne) par l'Universidad de Oviedo et le Parlement des Asturies.

Demande a Mme. la Ministre de l'Éducation et au Secrétaire du CONSEJO DE UNIVERSIDADES du Ministère de l'Éducation:

"la creación del título de licenciado en Filología Asturiana" (la création du titre de Licencié en Philologie asturienne), una mesure essentielle et indispensable que réclame la société asturienne.

Le XXème Congrès de l'Association Internationale pour la Défense des Langues et Cultures Menacées considère que la pluralité et la reconnaissance de la diversité culturelle et linguistique est le meilleur apport que l'on puisse faire à l'Europe démocratique en construction.

Presentación de la segunda parte del discu Cantares vieyos... voces nuevas

El martes 25 de setiembre presentóse na Sociedá Xeneral d'Autores y Editores, n'Uviéu, la segunda parte del discu *Cantares Vieyos... voces nuevas*, del compositor y profesor de música, miembru amás de l'Academia de la Llingua Asturiana, Nacho Fonseca. Según pallabres del autor, con él quier "tresmitir esa parte tan importante de la cultura propia que ye la música tradicional" y apurrir un bon material de trabayu pa les escueles.

Na presentación tamién intervieno, en nome de l'Academia, Xosé Antón González Riaño, qu'aponderó en Nacho Fonseca la so capacidá pa casar los aspeutos educativos, musicales y de compromisu cola llingua asturiana.

Actes de los Concursos de l'Academia 2001

Concursos d'Investigación

ACTA DE LOS CONCURSOS D'INVESTIGACIÓN Y RECOYIDA DE MATERIAL LLITERARIO ESCRITO

Aconceyáu'l Xuráu de los *Concursos d'Investigación* que convoca l'Academia de la Llingua Asturiana correspondientes al añu 2001, formáu por Xosé Lluis García Arias como presidente, Ana María Cano González como vocal y Corsino García Gutiérrez faciendo de secretariu, apáutase nos siguientes acuerdos:

– Na estaya de *Recoyida de Maerial Topónimico*:

1. Dar el **premiu** de 100.000 ptes. al trabayu tituláu *Conceyu de Mieres. Parroquia de Lloreo*, presentáu por D. Lucio Sierra Guzmán.

2. Dar un **accésit** de 50.000 ptes. al trabayu tituláu *Conceyu de Piloña. Parroquia de Pintueles*, presentáu por D. Yacob Colloto Montero, Dª Natalia Fernández Rodríguez y Dª Elena Pérez Camblor.

3. Dar tamién un **accésit** de 25.000 ptes. a caún de los siguientes trabayos:

– *Conceyu de Llena. Parroquia de Teyeo*, de D. Ramiro González Delgado.

– *Conceyu de Cangues d’Onís. Parroquia de Zardón*, de Dª Aurina González Nieda.

– Na estaya de *Recoyida de Léxicu*:

Dar un **accésit** de 50.000 ptes. al trabayu tituláu *Vocabulario da parroquia de Ponticella (Villayón)*, presentáu por Dª Lena Suárez López y D. José García López.

– Na estaya d’*Investigación Llingüística*:

Dexar **ermu**’l concursu.

ACTA DEL CONCURSU DE RECOYIDA DE MATERIAL LLITERARIO ESCRITO

1. Dar un **accésit** de 50.000 ptes. pal trabayu tituláu *Poesíes atropaes (1911-1927) de Xulio García Quevedo* del que ye autor D. Xosé Lluis Campal Fernández.

2. Dar un **accésit** de 25.000 ptes. a caún de los siguientes trabayos:

– *Una fardelina de poesíes non recoyíes de Marcos del Torniello* y *Versos espardíos d’Emilio Palacios*, presentaos dambos por D. Xosé Lluis Campal Fernández.

Concursos de Recoyida de Material Lliterario Oral y Concursu d’Investigación sobre Lliteratura Asturiana

Aconceyáu’l Xuráu del Concurso de *Recoyida de material lliterario oral* y el Concursu d’*Investigación sobre lliteratura asturiana* que convoca l’Academia de la Llingua Asturiana formáu por Miguel Ramos Corrada como presidente, Antonio Fernández Insuela como vocal, faciendo de secretariu Alfonso Martín Caso, apáutase nes siguientes resoluciones:

ACTA DEL CONCURSU DE RECOYIDA DE MATERIAL LLITERARIO ORAL

1. Dáse-y el **premiu** de 100.000 ptes. al trabayu de recoyida de **material lliterario oral** al tituláu *Cuentos populares recoyíos nel occidente d’Asturies* presentáu por Dª Fanny López Valledor.

2. Dar un **accésit** de 50.000 ptes. pal trabayu tituláu *Cosadielles, xuegos ya refranes recoyíos na parroquia d'Ardisana (Llanes)* del que ye autora Dª María Aurina González Nieda.

ACTA DEL CONCURSU D'INVESTIGACIÓN SOBRE LLITERATURA ASTURIANA

1. Dáse-y el **premiu** de 100.000 ptes. al trabayu d'**investigación sobre lliteratura asturiana** al tituláu *La poesía asturiana nes revistes lliteraries d'anguaño. Repertoriu bibliográficu de collaboraciones sueltas ente 1976 y 1996* del que son autores Dª Raquel Díaz Orviz y D. Xosé Lluis Campal.

Concursos de Teatru y de Creación Lliteraria, premiu “Llorienzu Novo Mier”

Aconceyáu'l Xuráu del concursu de *Teatru* y de *Creación Lliteraria, premiu “Llorienzu Novo Mier”* que convoca l'Academia de la Llingua Asturiana formáu por Xosé Bolado García como presidente, Mª Paz Fonticiella Gutiérrez como vocal, faciendo de secretariu Genaro Alonso Megido, apáutase nes siguientes resoluciones:

ACTA DEL CONCURSU DE TEATRU

Dar el **premiu** de 100.000 ptes. al trabayu tituláu *Gasolina con capullos* del que son autores D. Chuchu García y D. Roberto Corte.

ACTA DEL CONCURSU DE CREACIÓN LLITERARIA, PREMIU “LLORIENZU NOVO MIER”

Dar el **premiu** de 100.000 ptes. al trabayu Tituláu *Les vueltes, toles vueltes*, del que ye autor D. Pablo Rodríguez Medina.

Concursu de Llectures pa Rapazos

ACTA DEL CONCURSU DE LLECTURES PA RAPAZOS

Aconceyáu'l Xuráu del Concursu de **Llectures pa Rapazos** que convoca l'Academia de la Llingua Asturiana correspondiente al añu 2001, formáu por D. Urbano Rodríguez Vázquez como presidente, D. Pablo Xuan Manzano Rodríguez como vocal, faciendo de secretariu D. Xosé Ignacio Fonseca Alonso, apáutase nel siguiente acuerdu:

Dar el **premiu** de 100.000 ptes. al trabayu tituláu *Misión Pelayo* del que ye autor D. Julio Arbesú Rodríguez.

Na alcordanza

Josefina Pis Sánchez

Colunga 1969-2001

Na alcordanza

Xosé Álvarez Fernández

Cigüedres (Miranda) 1948-2001

*Miembu correspondiente de
l'Academia de la Llingua Asturiana*